

VIRKSOMHETS- OG ØKONOMIINSTRUKS FOR
KUNNSKAPSSEKTORENS TJENESTELEVERANDØR - SIKT
FASTSATT AV KUNNSKAPSDEPARTEMENTET 20. desember
2022
GJELDER FRA 2. JANUAR 2023

Innhold

1.	Innledning.....	3
1.1	Instruksens virkeområde og forhold til økonomiregelverket.....	3
2.	Departementets styring av Sikt.....	3
2.1	Departementets overordnede ansvar.....	3
2.2	Sikts samfunnsoppdrag, målgrupper og roller.....	3
2.3	Oversikt over Sikts faste bevilgningsfinansierte oppgaver.....	4
2.4	Styringsdialogen.....	4
3.	Sikts interne styring.....	5
3.1	Ansvar og myndighet for ledelsen.....	5
3.2	Krav til planlegging, gjennomføring og oppfølging av virksomheten i Sikt.....	5
4.	Andre krav til Sikt.....	6
4.1	Offentlige anskaffelser.....	6
4.2	Forvaltning av eiendeler.....	6
4.3	Erstatningsansvar.....	6
4.4	Sikkerhet og beredskap.....	6

1. Innledning

Virksomhets- og økonomiinstruksen er fastsatt av Kunnskapsdepartementet den 20. desember 2022, jf. reglement for økonomistyring i staten § 3, andre ledd, og trer i kraft fra 2. januar 2023.

Kunnskapssektorens tjenesteleverandør vil heretter i instruksen være benevnt som Sikt. Formålet med instruksen er å fastsette Kunnskapsdepartementets overordnede krav til Sikt vedrørende systemer, rutiner og styringsprosesser, samt oppgaver Sikt har et løpende ansvar for.

1.1 Instruksens virkeområde og forhold til økonomiregelverket

Virksomhets- og økonomistyringen i Sikt skal følge økonomiregelverket i staten, med mindre det er innvilget unntak. Økonomiregelverket består av reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt reglementet) og bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt bestemmelsene). Rundskriv fra Finansdepartementet som er fastsatt med hjemmel i reglementet skal anses som en del av økonomiregelverket. De aktuelle bestemmelsene i økonomiregelverket er ikke gjengitt i instruksen.

Unntak fra økonomiregelverket innvilges av Finansdepartementet, eller den som Finansdepartementet delegerer myndighet til. Unntak fra instruksen gis av Kunnskapsdepartementet. Instruksen er hjemlet i § 3 i reglementet, og er laget som et tillegg til dette regelverket.

2. Departementets styring av Sikt

2.1 Departementets overordnede ansvar

Sikt er et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjettet virksomhet) og er forvaltningsmessig underlagt Kunnskapsdepartementet.

Kunnskapsdepartementet har ansvaret for etatsstyringen av Sikt. Departementet styrer Sikt gjennom instruks, tildelingsbrev, eventuelle supplerende tildelingsbrev og etatsstyringsmøter.

Direktøren er virksomhetsleder for Sikt og er beskikket i stillingen på åremål. Direktøren er tilsatt av Kunnskapsdepartementet, og departementsråden har personalansvaret for direktøren. Departementet utarbeider kontrakt for direktøren som revideres hvert år. Kravene i kontrakten ses i sammenheng med målene i tildelingsbrevet.

2.2 Sikts samfunnsoppdrag, målgrupper og roller

Samfunnsoppdrag

- Sikt skal bidra til at virksomheter og brukere i kunnskapssektoren når sine mål
- Sikt skal utvikle, forvalte og drifte digitale fellestjenester og infrastruktur
- Sikt skal bidra til sikker digitalisering i kunnskapssektoren og legge til rette for innovasjon

Målgrupper

Sikts målgruppe og kunder er virksomheter i kunnskapssektoren. Brukere av tjenestene vil være ansatte eller elever/studenter ved virksomheter i kunnskapssektoren. For enkelte tjenester vil innbyggere, næringsliv, ansatte i øvrige offentlige virksomheter og samarbeidspartnere for ovenstående virksomheter være brukere.

Roller

Leverandør av fellestjenester

- Sikt skal være en foretrukket leverandør og partner ved å levere gode og kostnadseffektive digitale tjenester.
- Sikt skal levere en helhetlig og sammenhengende digital grunnmur for kunnskapssektoren og bidra til samarbeid på tvers av sektorer og landegrenser.
- Sikt skal levere tjenester som styrker kunnskapssektoren innenfor informasjonssikkerhet, personvern og håndtering av data.
- Sikt skal levere tjenester innenfor informasjonssikkerhet og personvern som en del av HK-dirs risikohåndteringsplan for høyere utdannings- og forskningssektoren. Disse tjenestene er definert i risikohåndteringsplanen som godkjennes årlig av departementet innenfor Kunnskapsdepartementets styringsmodell for informasjonssikkerhet og personvern.
- Sikt skal identifisere og forstå brukerbehov, være en pådriver for fellesløsninger og bidra til å realisere strategier og handlingsplaner.

Tilrettelegger for deling og gjenbruk av data

- Sikt skal legge til rette for dataprodusenter og gjøre det enklere å dele og gjenbruke data og tjenester i kunnskapssektoren og i andre sektorer.
- Virksomheten skal bidra til økt innovasjon, raskere tjenesteutvikling og samfunnsnytte gjennom etablering av plattformer og infrastruktur for innhenting, registrering, sammenstilling og gjenbruk av data i et digitalt økosystem.
- Sikt skal være pådriver for et sikkert og sammenhengende digitalt økosystem, nasjonalt og internasjonalt.

Sektorvist responsmiljø for IKT-sikkerhetshendelser (SRM)

- Sikt har ansvaret for rollen som sektorvist responsmiljø (SRM) for høyere utdannings- og forskningssektoren. Denne rollen er beskrevet i NSMs rammeverk for håndtering av IKT-sikkerhetshendelser og i HK-dirs sektortilpasning av rammeverket.

2.3 Oversikt over Sikts faste bevilgningsfinansierte oppgaver

Det er behov for ytterligere rolle- og ansvarsavklaring for tilgrensende oppgaver mellom Sikt og HK-dir og det vil være nødvendig og viktig med videre avklaringer og dialog om dette i 2023. Departementet vil fastsette en ny virksomhets- og økonomiinstruks, med en liste over Sikts faste bevilgningsfinansierte oppgaver, i 2023.

2.4 Styringsdialogen

I styringsdialogen inngår denne instruksen, tildelingsbrev, eventuelle supplerende tildelingsbrev og minst ett etatsstyringsmøte hvert år. Dagsorden for etatsstyringsmøtene

skal være avtalt på forhånd. Etter etatsstyringsmøtene mottar Sikt en skriftlig tilbakemelding fra departementet som sendes i kopi til Riksrevisjonen.

Tildelingsbrevet delegerer fullmakt til å disponere bevilgninger, og eventuelt andre budsjettfullmakter, jf. bevilgningsreglementet. I dette brevet kommer mål, styringsparametre, oppdrag og tidsfrister som Sikt har gjennom året frem. Sikt skal følge opp de faglige og budsjettmessige føringene som gis i det årlige tildelingsbrevet. I samme dokument skal departementet klargjøre de årlige rapporteringskravene til Sikt. Det gjennomføres årlige medarbeidersamtaler mellom departementsråden og direktøren i Sikt.

Faglig dialog mellom departementet og Sikt foregår gjennom planlagte kontaktmøter og annen faglig kontakt ved behov. Initiativ til faglig dialog kan tas av både departementet og Sikt.

3. Sikts interne styring

3.1 Ansvar og myndighet for ledelsen

Sikt skal ha et internt styringssystem med beskrivelse av roller og ansvar hvor rutiner og internkontroll er integrert.

Sikt skal fastsette interne regler for økonomiforvaltningen ved virksomheten i henhold til gjeldende regelverk og etter de rammer som er satt fra Kunnskapsdepartementet. Økonomiforvaltningen skal inneholde regler om ansvarsforhold og delegering av myndighet.

Direktøren har ansvaret for virksomhetens daglige drift og sørger for at vedtak truffet av Kunnskapsdepartementet og eventuelt andre departementer blir iverksatt.

3.2 Krav til planlegging, gjennomføring og oppfølging av virksomheten i Sikt

Sikt skal ha en effektiv og forsvarlig internkontroll. Internkontrollen skal være tilpasset risiko, vesentlighet og egenart. Systemet skal dokumenteres. Internkontrollen skal utformes og gjennomføres slik at den gir rimelig grad av sikkerhet for at Sikt når de mål som er fastsatt, utfører faste oppgaver og gitte oppdrag, har en effektiv drift, en pålitelig rapportering og at lover og regler følges.

Sikt skal gjennomføre risikostyring i henhold til gjeldende regelverk og krav fra Kunnskapsdepartementet. I tillegg til kontroller som anvist i økonomiregelverket skal det foretas kontroller på aggregert nivå, herunder avstemminger og budsjettoppfølging. Alle kontroller skal være dokumentert.

Sikt skal ha dokumenterte rutiner for etablering og forvaltning av alle sine prosjekter og aktiviteter. Alle disposisjoner skal forvaltes og kontrolleres i et elektronisk økonomisystem som ivaretar økonomiregelverkets krav.

Sikt skal bokføre i henhold til standard kontoplan for statlige virksomheter, og presentere virksomhetsregnskapet i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS) og de retningslinjer departementet fastsetter. Det skal benyttes godkjente systemer og tjenesteytere der dette finnes. Sikt skal sende inn årsregnskap og delårsregnskap med det innhold og i samsvar med de krav til oppstilling og presentasjon og innenfor de frister som Kunnskapsdepartementet fastsetter.

Sikt skal ha rutiner for delegering av budsjett disponeringsmyndighet og det skal stilles krav til rapportering.

Forhold som er tatt opp av Riksrevisjonen skal følges opp så snart det er mulig. Departementet skal holdes orientert om vesentlige forhold.

Sikt skal uten unødig opphold varsle departementet når det blir kjent med vesentlige avvik på eget ansvarsområde, eller når det blir kjent med forhold som er av vesentlig betydning for virksomhetens måloppnåelse.

4. Andre krav til Sikt

4.1 Offentlige anskaffelser

Sikt skal ha en anskaffelsespolicy, samt systemer og rutiner som sikrer etterfølgelsen av regelverket for offentlige anskaffelser. Direktøren må sikre nødvendig kompetanse og etablere gode rutiner slik at alle innkjøp gjøres i samsvar med regelverket, og ellers mest mulig effektivt. Det er også viktig at innkjøpsarbeidet inngår i ledelsens internkontroll.

4.2 Forvaltning av eiendeler

Direktøren skal påse at det finnes tilfredsstillende retningslinjer for forvaltning av Sikt's eiendeler. Direktøren skal også påse at det føres kontroll med at alle eiendeler blir forsvarlig forvaltet, og at inventar og utstyr blir listeført ved anskaffelse og kassasjon.

4.3 Erstatningsansvar

Direktøren kan innrømme erstatningsansvar og utbetale erstatning etter særskilt fullmakt fra departementet.

4.4 Sikkerhet og beredskap

Sikt skal jobbe systematisk med sikkerhet og beredskap, herunder både samfunnssikkerhet og sikkerhet etter sikkerhetsloven. [Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor](#) skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet. Informasjonssikkerhet skal være en integrert del av arbeidet. Alle statlige forvaltningsorganer er underlagt [sikkerhetsloven](#), jf. § 1-2 i loven, og skal derfor ha et styringssystem for sikkerhet, jf. § 3 i [forskriften til loven](#). Styringssystemet skal være tilpasset risiko, egenart og de verdier som må beskyttes. For flere detaljer, se NSMs [Veileder for sikkerhetsstyring](#) og [Grunnprinsipper for sikkerhetsstyring](#).

Sikt skal etterleve kravene i [Policy for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning](#). HK-dir har ansvaret for å følge opp etterlevelsen av policyen i sektoren, herunder også Sikt.

Sikt skal ha oversikt over sine informasjonsverdier og -systemer. Det skal etableres en plan for håndtering av alvorlige informasjonssikkerhetsbrudd og personvernhendelser basert på vurdering av risiko for at slike hendelser kan skje. Planen skal inkludere tiltak for videreføring av kritiske oppgaver mens arbeidet med gjenoppretting av normal driftstilstand pågår.